

TANIM VE TERMINOLOJİ

Noktüri, 2002 yılında Uluslararası Kontinans Derneği (International Continence Society - ICS) tarafından hazırlanan ve 2019 yılında güncellenen terminoloji raporunda “ana uyku dönemi boyunca yapılan idrar sayısı” olarak tanımlanmıştır. Tanım içerisinde ayrıca “idrar yapmak için uyanmanın tekrar uyuma veya uyuma niyetiyle takip edilmesi ve bu durumun mesane günlüğü kullanılarak sayısal olarak ortaya konması gerektiği” vurgulanmıştır. Bazı klinisyenler, gece boyunca bir kez idrar yapmayı klinik olarak önemli görmemektedir. Literatüre bakıldığında gecede iki veya daha fazla kez idrar yapmak için kalkmanın, 0-1 kez kalkma ile karşılaştırıldığında yaşam kalitesini anlamlı olarak daha fazla bozduğu verisi bu görüşü destekler niteliktedir. Ancak ICS noktüri tanımı, hastanın rahatsızlık derecesini dikkate almamaktadır. Gecede bir kez idrar yapan bir hastanın çok rahatsız olabileceği, aksine gecede iki veya daha fazla kez idrar yapan bir başka hastanın çok az rahatsızlık bildirebileceği unutulmamalıdır. Hastaların uyanmalarının idrar yapma ihtiyacı nedeniyle mi yoksa uyanınca tualete gitmeye karar vermeleriyle mi olduğunu ayırt etmeye çalışmak önemlidir. Gece çalışan, gündüz uyuyan insanlarda noktüri tanı-

mı yaparken gündüz uyudukları zamanın dikkate alınması gereklidir.

ICS tanımında da yer aldığı gibi noktüri tanısı koymak için mesane günlüğü yapılması ve ayırıcı tanıda kullanılacak bazı parametrelerin hesaplanması gerekmektedir. ICS terminoloji raporunda 24 saatlik poliüri, ya da klinikte daha yaygın kullanılan ifadesiyle global poliüri, 40 mL/kg üzeri 24 saatlik idrar çıkışı olarak tanımlanmıştır. Örnek verecek olursak 70 kg olan bir erişkin için 24 saatte 2.8 litre üzerinde idrar çıkışı global poliüriyi ifade eder. 24 saatlik idrar ölçümüne sabah ilk idrar dahil edilmeden başlanır ve ertesi sabahki ilk idrar dahil edilerek ölçüm tamamlanır. Noktürnal idrar hacmi ölçümü ise, bireyin uyumadan önceki son idrarı dahil edilmeden başlayıp sabah kalktıktan sonraki ilk idrarının dahil edilmesiyle son bulur. Noktürnal poliüri için ICS terminoloji raporunda “gece aşırı idrar üretimi” ifadesi kullanılmış ve literatürden birkaç farklı noktürnal poliüri tanımına atıf yapılmıştır. Noktürnal poliüri tanısında literatürde en sık kullanılan parametre olan noktürnal poliüri indeksi (NPİ), noktürnal idrar hacminin 24 saatlik idrar hacmine yüzde olarak oranını ifade eder. Yaş grupları net olarak belirlenmemiş olsa da yaşlı hastalarda (65 yaş üzeri) %33, genç hastalarda %20 ve orta yaş grubunda %20-33 NPİ,

¹ Doç. Dr., Gazi Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Üroloji AD., drmykoparal@gmail.com, ORCID iD: 0000-0002-8347-5727

KAYNAKLAR

1. Hashim H, Blanker MH, Drake MJ, Djurhuus JC, Meijlink J, Morris V, et al. International Continence Society (ICS) report on the terminology for nocturia and nocturnal lower urinary tract function. *Neurourology and urodynamics*. 2019;38(2):499-508.
2. Partin AW, Dmochowski RR, Kavoussi LR, Peters CA, Wein AJ. *Campbell Walsh Urology, E-Book: 3-Volume Set*; Elsevier Health Sciences; 2020.
3. Weiss JP, Blaivas JG, Stember DS, Chaikin DC. Evaluation of the etiology of nocturia in men: the nocturia and nocturnal bladder capacity indices. *Neurourology and urodynamics*. 1999;18(6):559-65.
4. Aucar N, Fagalde I, Zanella A, Capalbo O, Aroca-Martinez G, Favre G, et al. Nocturia: its characteristics, diagnostic algorithm and treatment. *International Urology and Nephrology*. 2023;55(1):107-14.
5. Weiss JP, Blaivas JG. Nocturia. *The Journal of urology*. 2000;163(1):5-12.
6. Oelke M, De Wachter S, Drake MJ, Giannantoni A, Kirby M, Orme S, et al. A practical approach to the management of nocturia. *International Journal of Clinical Practice*. 2017;71(11):e13027.
7. Kupelian V, Fitzgerald MP, Kaplan SA, Norgaard JP, Chiu GR, Rosen RC. Association of nocturia and mortality: results from the Third National Health and Nutrition Examination Survey. *The Journal of urology*. 2011;185(2):571-7.
8. Pesonen J, Cartwright R, Santti H, Mangera A, Tahtinen R, Griebling T, et al., editors. The impact of nocturia on mortality: a systematic review and meta-analysis. *NEUROUROLOGY AND URODYNAMICS*; 2014: WILEY-BLACKWELL 111 RIVER ST, HOBOKEN 07030-5774, NJ USA.
9. Noguchi N, Chan L, Cumming RG, Blyth FM, Nagathan V. A systematic review of the association between lower urinary tract symptoms and falls, injuries, and fractures in community-dwelling older men. *The Aging Male*. 2016;19(3):168-74.
10. Kanai A, Everaert K, Apostolidis A, Fry C, Tyagi P, Van Huele A, et al. A better understanding of basic science may help our management of LUTS/LUTD in older persons with nocturnal polyuria and nocturia: ICI-RS 2024. *Neurourology and Urodynamics*. 2024;43(8):2300-7.
11. Smith M, Dawson S, Andrews RC, Eriksson SH, Selsick H, Skyrme-Jones A, et al. Evaluation and treatment in urology for nocturia caused by nonurological mechanisms: guidance from the PLANET study. *European Urology Focus*. 2022;8(1):89-97.
12. Hall MH, Muldoon MF, Jennings JR, Buysse DJ, Flory JD, Manuck SB. Self-reported sleep duration is associated with the metabolic syndrome in midlife adults. *Sleep*. 2008;31(5):635-43.
13. Bosch JR, Weiss JP. The prevalence and causes of nocturia. *The Journal of urology*. 2010;184(2):440-6.
14. Pauwaert K, Goessaert A-S, Ghijssels L, Monaghan TF, Depypere H, Everaert K. Nocturia through the menopausal transition and beyond: a narrative review. *International urogynecology journal*. 2021;32:1097-106.
15. Papworth E, Dawson S, Henderson EJ, Eriksson SH, Selsick H, Rees J, et al. Association of sleep disorders with nocturia: a systematic review and Nominal Group Technique Consensus on Primary Care Assessment and Treatment. *European Urology Focus*. 2022;8(1):42-51.
16. Kowalik CG, Cohn JA, Delp S, Reynolds WS, Kaufman MR, Milam DF, et al. Nocturia: evaluation and current management strategies. *Reviews in Urology*. 2018;20(1):1.
17. Ebell MH, Radke T, Gardner J. A systematic review of the efficacy and safety of desmopressin for nocturia in adults. *The Journal of urology*. 2014;192(3):829-35.
18. Dmochowski RR. Bladder outlet obstruction: etiology and evaluation. *Reviews in urology*. 2005;7(Suppl 6):S3.
19. European Association of Urology. (2024). *EAU guidelines 2024*. <https://www.uroweb.org/guidelines> adresinden alınmıştır. (Erişim tarihi : 20 Şubat 2025)
20. Hajebrahimi, S., Darvishi, A., HajEbrahimi, R., Asadi, N., Jafari Shendi, Z., Asiaban, N., ... & SalehiPourmehr, H. (2024). Efficacy and safety of desmopressin in nocturia and nocturnal polyuria control of neurological patients: A systematic review and meta-analysis. *Neurourology and Urodynamics*, 43(1), 167-182.